

Chápání kvality vzdělávání ve vztahu k ekonomické efektivitě je v případě Austrálie ovlivněno existujícím způsobem financování, které je ve veřejném školství založeno na výpočtu základního normativu na žáka podle vybraných nákladů. Ve své podstatě je tento systém financování plně založen na vstupních zdrojích bez zohlednění výstupů, tj. podstaty konceptu efektivit. Sledování a hodnocení ekonomické efektivit pak probíhá zejména prostřednictvím předepsaných postupů či auditů, tj. hledáním souladu využití veřejných prostředků a souvisejících regulací (viz Gonski et al. 2011). Gonski et al. (2011) následně upozorňují, že taková podoba financování australského vzdělávání nemůže vést k naplnění očekávaných výstupů ze vzdělávání a navrhuje alternativní metodický postup s výpočtem normativu v návaznosti na tyto výstupy. Navržený metodický postup se skládá z následujících kroků (Gonski et al. 2011):

1. specifikace očekávaných výstupních standardů formulovaných v ambiciózní podobě vzhledem k výsledkům škol v hodnocení NAPLAN,
2. identifikace referenčních škol splňujících definované výstupní standardy hodnocení NAPLAN,
3. vytvoření regresního modelu s faktory znevýhodnění jako nezávisle proměnnými a finanční částkou na 1 žáka školy jako závisle proměnnou,
4. transformace finanční částky na 1 žáka školy do podoby standardizované školy bez znevýhodnění,
5. výpočet normativu finanční částky na 1 žáka standardizované školy bez znevýhodnění,
6. definice násobků normativu pro různé formy znevýhodnění (viz tabulka 1-2).

Tabulka 1-2: Násobky finančního normativu za žáka standardizované školy podle typu znevýhodnění

Typ znevýhodnění	Násobky normativu
Velikost školy a lokalizace	Od 10 % pro středně velké školy ve vzdálených oblastech až po 100 % pro velmi malé školy ve velmi vzdálených oblastech
Nízký socioekonomický status	Od 10 % za každého žáka nízkého socioekonomického statusu pro školy s méně než 10 % žáků spadajících do nejnižší socioekonomické kategorie až po 50 % za každého žáka nízkého socioekonomického statusu pro školy s více než 75 % žáků spadajících do nejnižší socioekonomické kategorie
Domorodý původ	Od 40 % za každého domorodého žáka pro školy s 5-25% podílem domorodých žáků až po 100 % za každého domorodého žáka pro školy s více než 75% podílem domorodých žáků
Jazykový původ	15-25 % za každého žáka s omezenou znalostí angličtiny

Zdroj: Gonski et al. (2011)

Uvedená metodika má zajistit soulad mezi finančními vstupy v oblasti vzdělávání a výstupy v podobě kvality vzdělávání chápané jako excelence (viz krok 2 metodiky) respektive rovnost (viz krok 6 metodiky), jinými slovy efektivitu vzdělávání. Zdůrazněme, že podstata metodiky byla převzata do nového národního plánu pro lepší školy (viz ACER 2012a).

1.2.2 Dánsko

V případě Dánska je metodika sledování a hodnocení kvality a efektivit ve vzdělávání ovlivněna reformními procesy, které jsou zesilovány zejména v první dekádě 21. století. Prvním významným krokem v tomto směru bylo zavedení národních vzdělávacích cílů pro devátý ročník národní školy, tj. pro